

BAB 1: PELESENAN

- 16 Sorotan Utama Tahun 2019
- 17 Gambaran Keseluruhan
- 17 Profil Pelesenan Tahun-Tahun Kebelakangan
- 22 Status Pelaksanaan Pada Tahun 2019

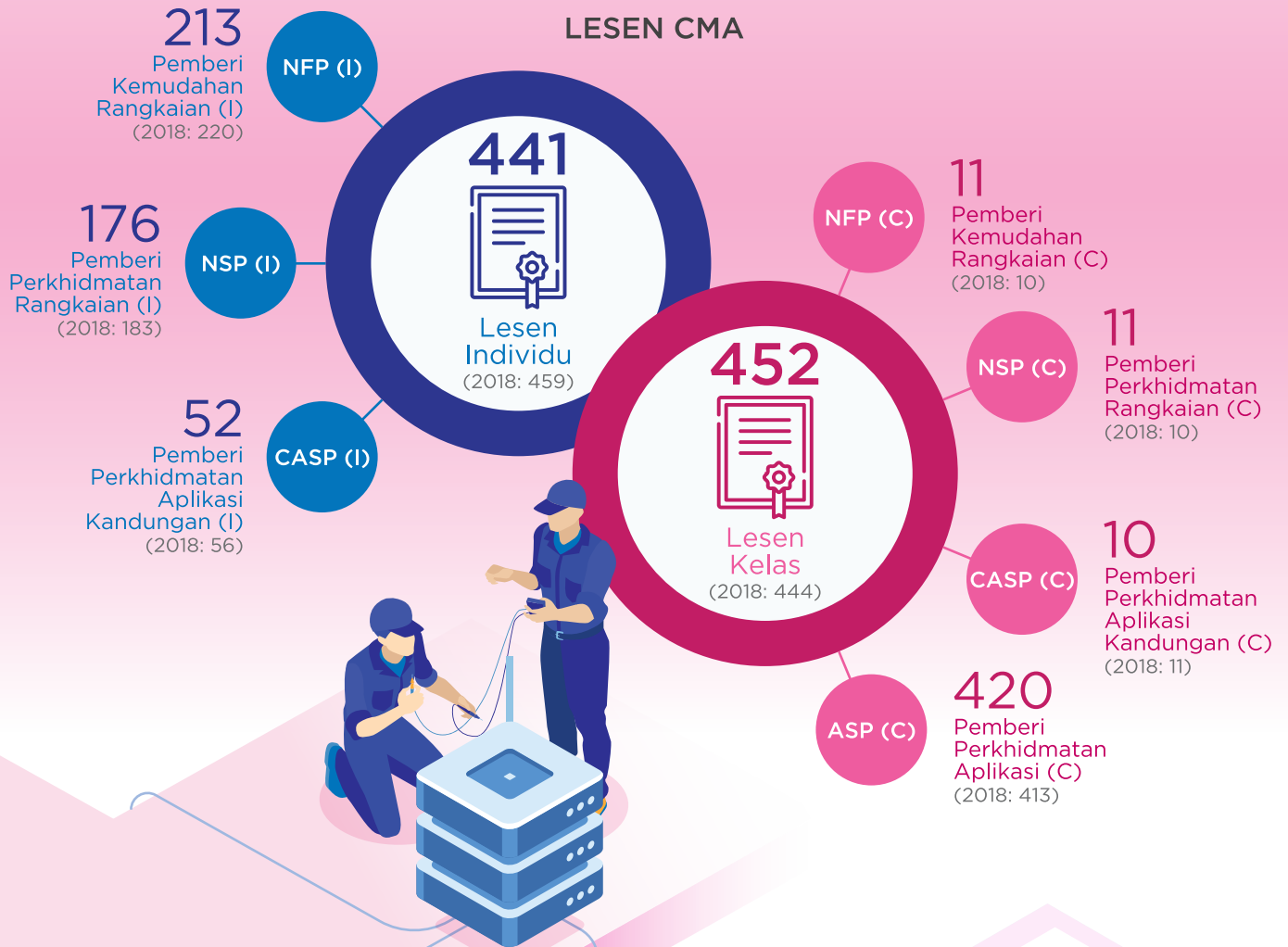

Rangka kerja pelesenan yang tertumpu di bawah Akta Komunikasi dan Multimedia 1998 (CMA) merangkumi rejim pelesenan yang bersifat neutral dari segi teknologi dan perkhidmatan untuk mengawal selia industri dengan lebih baik. Rangka kerja ini memberikan ketelusan yang lebih tinggi untuk pertumbuhan dan pembangunan demi kepentingan perniagaan dan juga pengguna.

Bab ini melaporkan bilangan dan pertumbuhan pemegang lesen, termasuk pemegang lesen baru dan diperbaharui di bawah lesen Individu dan Kelas, serta komposisi pegangan saham mengikut jenis lesen Individu. Laporan ini juga merangkumi pemantauan ke atas pematuhan syarat pelaksanaan oleh pemegang lesen dalam tempoh 12 bulan dari tarikh pengeluaran.

SOROTAN UTAMA TAHUN 2019

LESEN CMA

GAMBARAN KESELURUHAN

RANGKA KERJA PELESENAN YANG TERTUMPU DI BAWAH CMA MEMBOLEHKAN PEMBANGUNAN INDUSTRI YANG DIPACU OLEH IMPAK SOSIOEKONOMI DAN TANGGUNGJAWAB TERHADAP KEPENTINGAN AWAM, BERBANDING KEUTAMAAN TEKNOLOGI

Persaingan yang timbul antara teknologi disebabkan pendekatan yang bersifat neutral daripada segi teknologi telah memudahkan inovasi dalam perkhidmatan yang ditawarkan, pengurangan harga, peningkatan kualiti dan mewujudkan daya tahan dalam infrastruktur komunikasi pada keseluruhannya. Perkara ini telah mendorong pertumbuhan pemegang lesen dan kemasukan pemberi perkhidmatan baru ke dalam industri komunikasi dan multimedia, dan seterusnya menawarkan pelbagai pilihan untuk pengguna.

PROFIL PELESENAN TAHUN-TAHUN KEBELAKANGAN

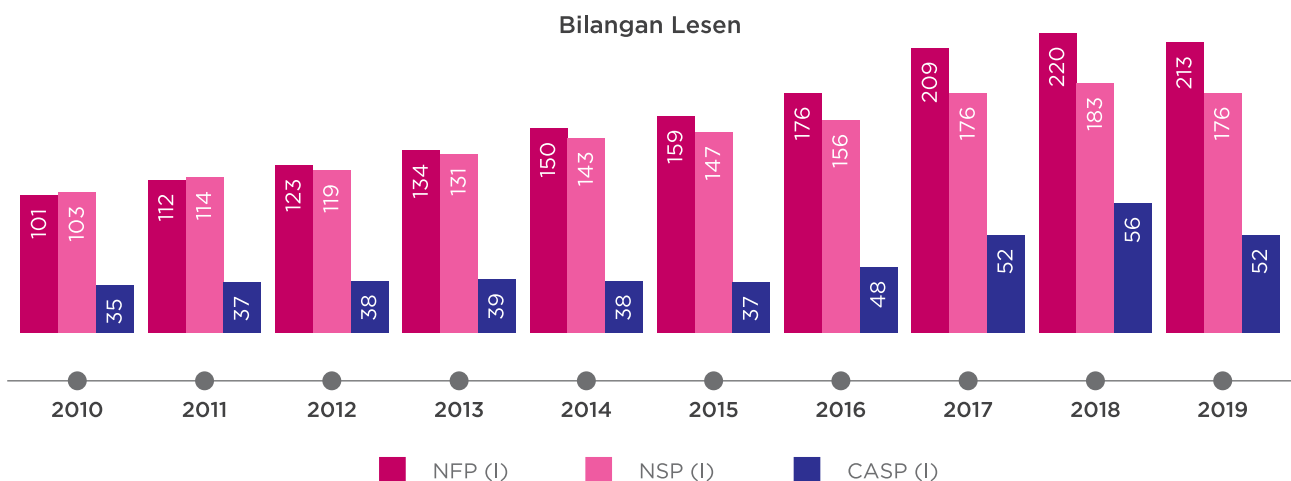
Pada tahun 2019, lesen Individu terdiri daripada 213 NFP (I), 176 NSP (I) dan 52 CASP (I). Secara keseluruhannya, terdapat penurunan dalam bilangan lesen sebanyak 4% berbanding dengan tahun 2018 berikutan penyerahan 13 lesen Individu penyerahan tiga lesen NFP (I), enam lesen NSP (I) dan empat lesen CASP (I)).

Pada keseluruhannya, 62 lesen Individu telah diluluskan dan diperbaharui oleh Menteri Komunikasi dan Multimedia Malaysia. Sejumlah sembilan lesen NFP (I) baru dan 11 lesen NSP (I) baru telah dikeluarkan, manakala 20 lesen NFP (I), 20 lesen NSP (I) dan dua lesen CASP (I) telah diperbaharui.

441
Lesen Individu
(2018: 459)

LESEN CMA (INDIVIDU) 2010 - 2019

Sumber: MCMC

Rajah 1.1 Lesen CMA (Individu) 2010 - 2019

Perincian infrastruktur dan perkhidmatan yang ditawarkan oleh pemberi perkhidmatan dengan lesen baru dan lesen diperbaharui pada tahun 2019 ditunjukkan dalam Rajah 1.2.

LESEN BARU DAN LESEN DIPERBAHARUI

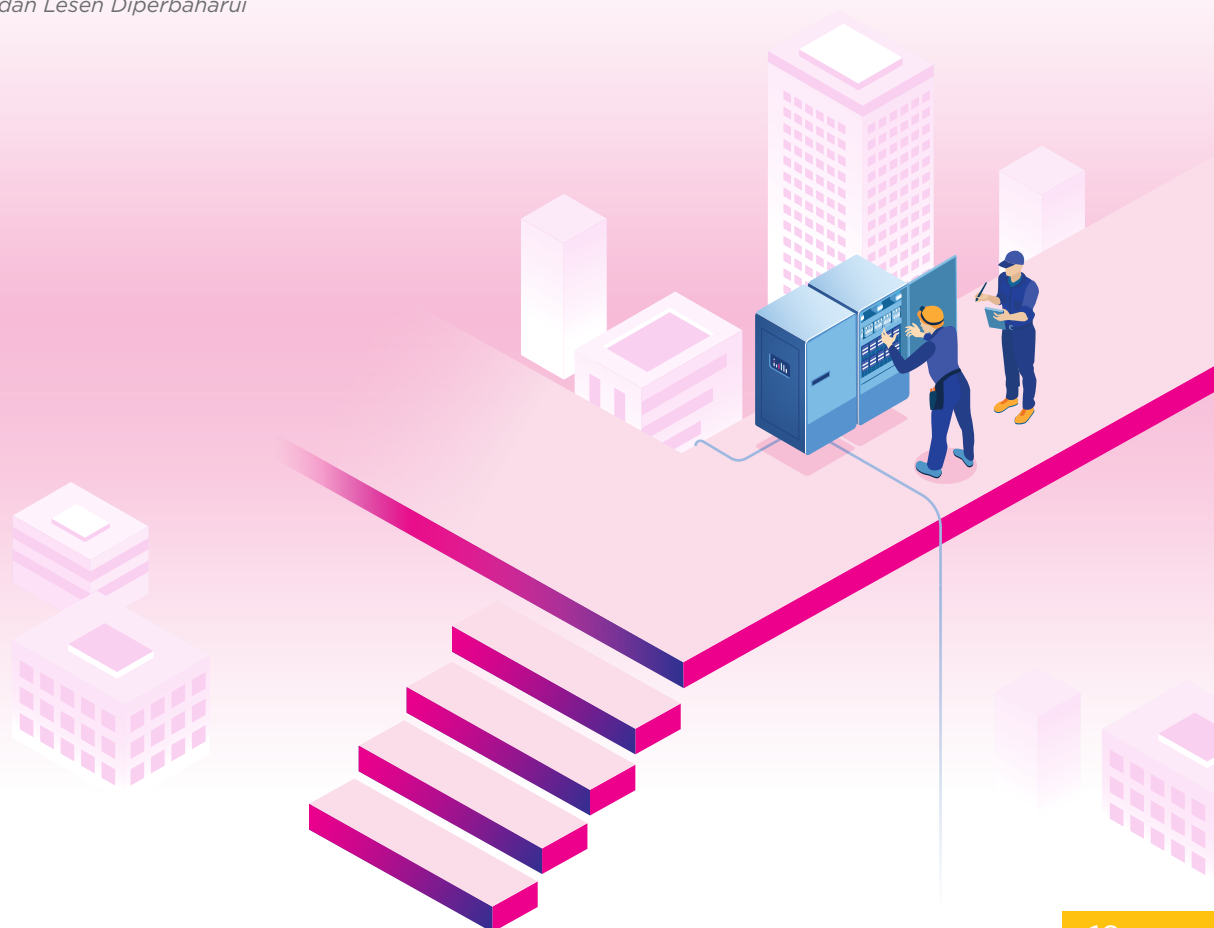
Infrastruktur dan Perkhidmatan	Syarikat	Baru (N)/ Diperbaharui (R)	NFP (I)	NSP (I)	CASP (I)
Mendirikan infrastruktur komunikasi untuk menyokong perkhidmatan selular & jalur lebar serta menyediakan perkhidmatan lebar jalur	KS IT Solutions Sdn Bhd	N	/	/	
	VADS Lyfe Sdn Bhd	N	/	/	
	Smartsel Sdn Bhd	N	/	/	
	Syarikat SESCO Bhd	N	/	/	
	Justclick Vision (M) Sdn Bhd	N	/	/	
	I-R&D Sdn Bhd	R	/	/	
	Malaysia Airports (Sepang) Sdn Bhd	R	/	/	
	Eminent Display Sdn Bhd	R	/	/	
	Macro Lynx Sdn Bhd	R	/	/	
	MyKris Asia Sdn Bhd	R	/	/	
	Naza Communications Sdn Bhd	R	/	/	
	Sunway Digital Wave Sdn Bhd	R	/	/	
	Numix Engineering Sdn Bhd	R	/	/	
	Maxis Broadband Sdn Bhd	R	/	/	
	Maxis Mobile Services Sdn Bhd	R	/	/	
Maxis Mobile Sdn Bhd	R	/	/		
Mendirikan infrastruktur komunikasi untuk menyokong perkhidmatan selular dan jalur lebar	Mulia Property Development Sdn Bhd	N	/		
	Kenanga Marketing Sdn Bhd	N	/		
	KUB Telekomunikasi Sdn Bhd	N	/		
	OSI Technology Sdn Bhd	N	/		
	Airzed Broadband Sdn Bhd	R	/		
	Allo Technology Sdn Bhd	R	/		
	GTP Network Sdn Bhd	R	/		
	Stealth Broadband Sdn Bhd	R	/		
Mendirikan infrastruktur komunikasi untuk menyokong perkhidmatan jalur lebar serta menyediakan lebar jalur	Asiaspace Broadband Sdn Bhd	R	/	/	
	Ridaa Associates Sdn Bhd	R	/	/	
	Maxis International Sdn Bhd	R	/	/	
Mendirikan infrastruktur komunikasi untuk menyokong perkhidmatan jalur lebar serta menyediakan perkhidmatan lebar jalur & pensuisan	Segi Maju Consortium Sdn Bhd	R	/	/	
Mendirikan infrastruktur komunikasi untuk menyokong perkhidmatan jalur lebar, perkhidmatan satelit, serta menyediakan perkhidmatan lebar jalur & aplikasi capaian	Reach Ten Communication Sdn Bhd	R	/	/	

LESEN BARU DAN LESEN DIPERBAHARUI

Infrastruktur dan Perkhidmatan	Syarikat	Baru (N)/ Diperbaharui (R)	NFP (I)	NSP (I)	CASP (I)
Menyediakan perkhidmatan lebar jalur	Ohana Communications Sdn Bhd	N		/	
	OCK Setia Engineering Sdn Bhd	N		/	
	Borneo Restu Sdn Bhd	N		/	
	IX Telecom Sdn Bhd	N		/	
	Excel Commerce Solutions Sdn Bhd	N		/	
	Tele-Flow Corporation Sdn Bhd	R		/	
	BT Systems (Malaysia) Sdn Bhd	R		/	
	Common Tower Technologies Sdn Bhd	R		/	
Menyediakan perkhidmatan lebar jalur dan pensuisan	X86 Network Sdn Bhd	N		/	
Menyediakan perkhidmatan mudah alih selular	Tune Talk Sdn Bhd	R		/	
Menyediakan penyiaran radio terestrial	One FM Radio Sdn Bhd	R			/
	Perfect Excellence Waves Sdn Bhd	R			/
JUMLAH			29	31	2

Sumber: MCMC

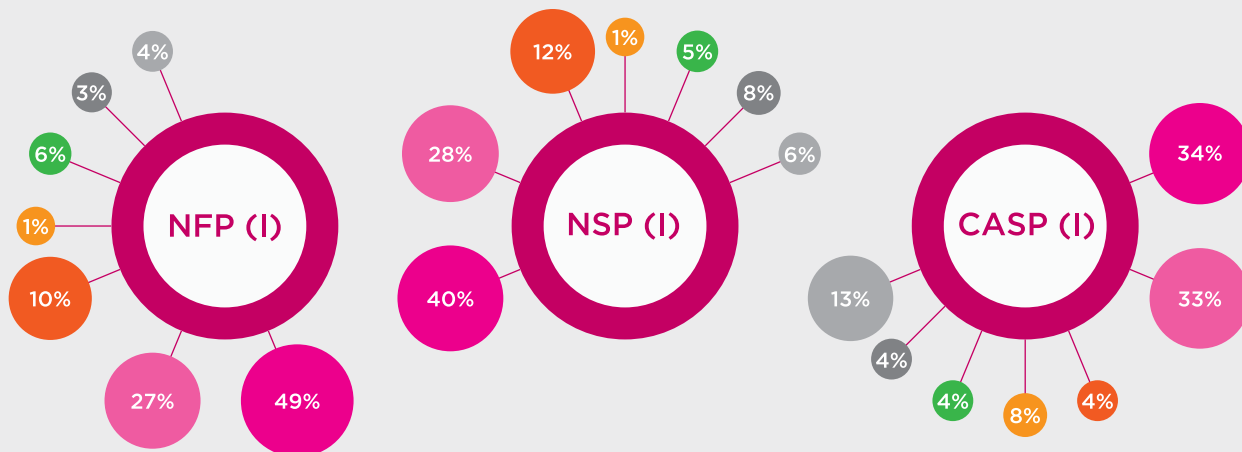
Rajah 1.2 Lesen Baru dan Lesen Diperbaharui

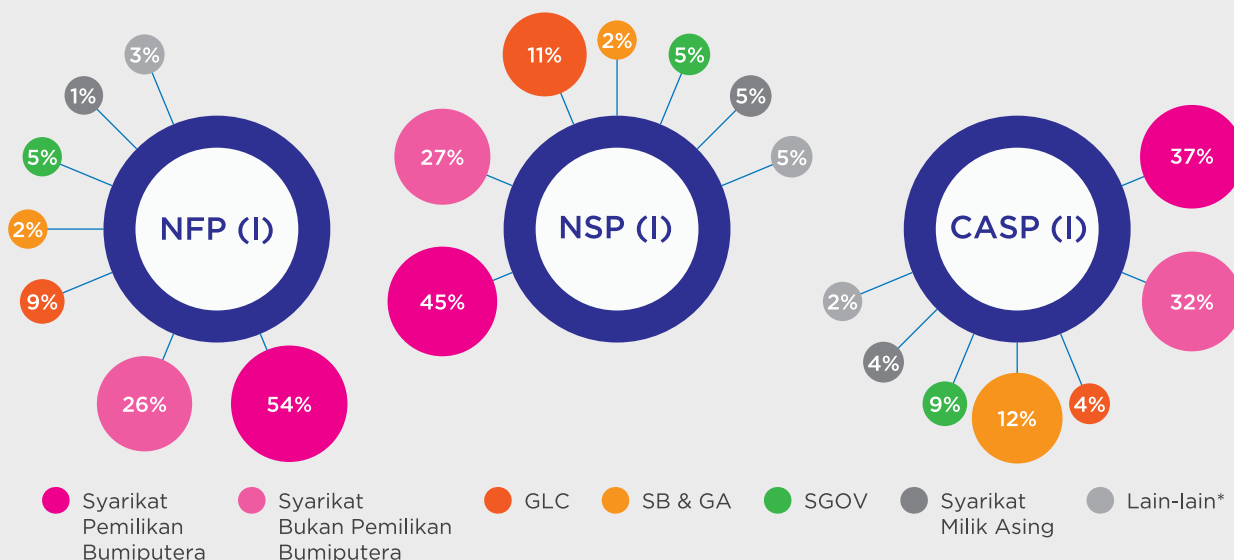
Analisis ke atas pegangan saham pemegang lesen Individu menunjukkan bahawa sebanyak 45% daripada jumlah lesen Individu pada tahun 2019 merupakan syarikat milik Bumiputera (2018: 48.4%). Komposisi pegangan saham mengikut jenis lesen ditunjukkan pada rajah di bawah:

LESEN INDIVIDU – KOMPOSISI PEGANGAN SAHAM MENGIKUT JENIS LESEN 2018 DAN 2019

Komposisi Pegangan Saham 2019

Komposisi Pegangan Saham 2018

Nota:

Syarikat Pemilikan Bumiputera – Syarikat yang mempunyai 51% atau lebih pegangan saham Bumiputera

Syarikat Bukan Pemilikan Bumiputera – Syarikat yang mempunyai 51% atau lebih pegangan saham bukan Bumiputera

GLC – Syarikat Berkaitan Kerajaan, yang mempunyai objektif komersial utama dan yang dalamnya Kerajaan Malaysia mempunyai kepentingan pengawalan secara langsung. Kepentingan pengawalan merujuk kepada hak pihak Kerajaan (bukan hanya peratusan pemilikan) untuk melantik ahli Lembaga Pengarah dan pihak pengurusan kanan, membuat keputusan penting (contohnya pemberian kontrak, strategi, penstrukturan semula dan pembiayaan, pengambilalihan dan pelupusan dll.) untuk GLC sama ada secara langsung atau melalui Syarikat Pelaburan Berkaitan Kerajaan (GLIC). (Sumber: www.khazanah.com.my)

SB & GA – Pemilikan secara langsung atau tidak langsung (51% atau kepentingan ekuiti terbesar) oleh Badan Berkanun atau Agensi Kerajaan

SGOV – Pemilikan secara langsung atau tidak langsung (51% atau kepentingan ekuiti terbesar) oleh Kerajaan Negeri

Syarikat Milik Asing – Syarikat yang mempunyai 51% atau lebih saham yang dipegang oleh entiti atau individu asing

Lain-lain – Pegangan saham bercampur-campur, tiada jenis pemegang saham tertentu yang mempunyai kepentingan pengawalan dalam syarikat

Sumber: MCMC

Rajah 1.3 Lesen Individu – Komposisi Pegangan Saham mengikut Jenis Lesen 2018 dan 2019

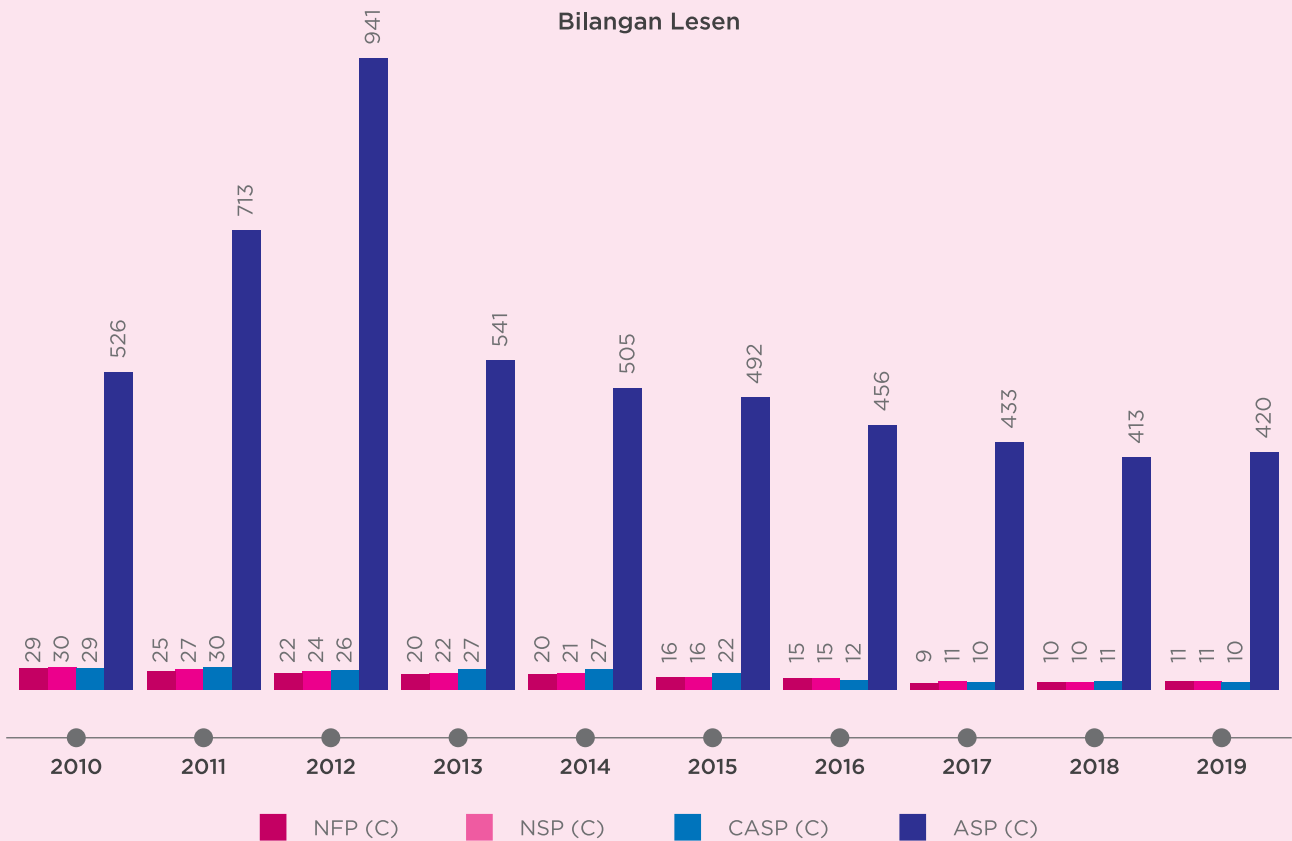
SEJUMLAH 452 LESEN KELAS TELAH DIDAFTARKAN OLEH MCMC PADA TAHUN 2019

Sebagai perbandingan, lesen Kelas merupakan bentuk kawal selia yang ringan, yang direka bertujuan menggalakkan pertumbuhan dan perkembangan industri dengan membolehkan capaian pasaran yang lebih mudah.

Sejumlah 452 lesen Kelas telah didaftarkan oleh MCMC pada tahun 2019, yang terdiri daripada 11 NFP (C), 11 NSP (C), 10 CASP (C) dan 420 ASP (C). Pada keseluruhannya, terdapat peningkatan sebanyak lapan lesen berbanding dengan 444 lesen pada tahun 2018.

LESEN CMA (KELAS) 2010 - 2019

Sumber: MCMC
Rajah 1.4 Lesen CMA (Kelas) 2010 - 2019

STATUS PELAKSANAAN PADA TAHUN 2019

Lesen yang dikeluarkan dipantau agar mematuhi syarat pelaksanaan, iaitu syarat lesen khas Bahagian B 1.2. Di bawah syarat lesen khas ini, syarat pematuhan adalah termasuk:

- Pemegang lesen hendaklah memulakan kemudahan atau perkhidmatan dalam tempoh 12 bulan dari tarikh lesen dikeluarkan;
- Walau bagaimanapun, Menteri boleh memberikan lanjutan masa kepada pemegang lesen selepas rayuan dilakukan dan sekiranya Menteri berpuas hati dengan tahap kemajuan yang dicapai dalam penyediaan kemudahan atau perkhidmatan.

Sehingga penghujung tahun 2018, sejumlah 23 lesen Individu telah dikeluarkan kepada pemberi perkhidmatan rangkaian baru dan pemberi kemudahan rangkaian baru (Rajah 1.5). Ini merupakan pengurangan yang ketara berbanding dengan 44 lesen individu yang dikeluarkan pada tahun 2017.

PEMANGGANG LESEN/PEMBERI PERKHIDMATAN BARU			
Syarikat	NFP (I)	NSP (I)	CASP (I)
1 Euro Masjaya Resources Sdn Bhd	/	/	
2 TP Works Engineering Sdn Bhd	/	/	
3 ITMax System Sdn Bhd		/	
4 Kibaran Pelangi Sdn Bhd	/	/	
5 Shorefield Communications Sdn Bhd	/	/	
6 Meba Holdings Sdn Bhd	/		
7 Mutiara Smart Sdn Bhd	/	/	
8 Online Dynamics (M) Sdn Bhd			/
9 NST Data Consultant Sdn Bhd	/		
10 Ephrata Services Sdn Bhd			/
11 Network Facilities Sdn Bhd	/		
12 ABT Networks Sdn Bhd	/	/	
13 Orient Telecoms Sdn Bhd	/	/	
14 Globalcomm Solutions Sdn Bhd	/		
15 High End Net Sdn Bhd	/	/	
16 Kryton Global Networks (M) Sdn Bhd		/	
17 Jenexus Holding Sdn Bhd	/	/	
18 Sabah Net Sdn Bhd (fka KKIPC Sdn Bhd)	/		
19 Upright Construction Sdn Bhd	/		
20 Redpyne Sdn Bhd		/	
21 Longvision Broadcasting Sdn Bhd			/
22 Selangor Industrial Corporation Sdn Bhd	/		
23 Valsa (Sarawak) Sdn Bhd	/	/	
JUMLAH	17	13	3

Sumber: MCMC

Rajah 1.5 Pemegang Lesen/Pemberi Perkhidmatan Baru

Daripada 23 pemberi perkhidmatan baru, sebanyak 11 pemberi perkhidmatan telah mematuhi syarat lesen khas untuk melaksanakan kemudahan dan perkhidmatan mereka dalam tempoh 12 bulan dari tarikh lesen dikeluarkan. Syarikat-syarikat tersebut adalah seperti berikut:

**KEMUDAHAN/PERKHIDMATAN YANG DILAKSANAKAN
DALAM TEMPOH 12 BULAN DARI TARIKH LESEN DIKELUARKAN**

Syarikat	Jenis Lesen	Kemudahan/Perkhidmatan yang Dilaksanakan
1 ITMax System Sdn Bhd	NSP (I)	Perkhidmatan Lebar Jalur
2 Meba Holdings Sdn Bhd	NFP (I)	Menara/Tiang
3 Mutiara Smart Sdn Bhd	NFP (I) & NSP (I)	Menara/Tiang Perkhidmatan Jalur Lebar
4 Network Facilities Sdn Bhd	NFP (I)	Menara/Tiang
5 ABT Networks Sdn Bhd	NFP (I) & NSP (I)	<i>Dark Fibre</i> (Peringkat Akhir) & Perkhidmatan Lebar Jalur
6 Orient Telecoms Sdn Bhd	NFP (I) & NSP (I)	<i>Dark Fibre</i> (Peringkat Akhir) & Perkhidmatan Jalur Lebar
7 Globalcomm Solutions Sdn Bhd	NFP (I)	<i>Dark Fibre</i> (Peringkat Akhir)
8 Jenexus Holding Sdn Bhd	NFP (I) & NSP (I)	Menara/Tiang, Sambungan Pemancar Komunikasi Radio & Perkhidmatan Lebar Jalur
9 Sabah Net Sdn Bhd	NFP (I)	Menara/Tiang & Sambungan Pemancar Komunikasi Radio
10 Selangor Industrial Sdn Bhd	NFP (I)	<i>Dark Fibre</i>
11 Valsa (Sarawak) Sdn Bhd	NFP (I)	Menara/Tiang

Sumber: MCMC

Rajah 1.6 Kemudahan/Perkhidmatan yang Dilaksanakan dalam Tempoh 12 Bulan dari Tarikh Lesen Dikeluarkan

Sebagaimana yang dinyatakan oleh beberapa pemberi perkhidmatan, berikutan persekitaran ekonomi yang mencabar, mereka terpaksa menangguhkan pelaksanaan pada tahun 2018 bagi membuat semakan semula pengaturan komersial dan pelan perniagaan mereka dengan sewajarnya. Disebabkan perkara tersebut, sembilan pemberi perkhidmatan telah memohon lanjutan masa pada tahun 2019.

Lima daripada sembilan pemegang lesen tersebut merupakan pemegang lesen CASP (I) untuk perkhidmatan penyiaran melalui platform Televisyen Terestrial Digital (DTT). Kesemuanya telah memohon lanjutan masa buat kali kedua.

PEMBERI PERKHIDMATAN YANG TELAH MEMOHON LANJUTAN MASA

Syarikat	Jenis Lesen
1 Shorefield Communications Sdn Bhd	NFP (I) & NSP (I)
2 JRA Riyyalcomm Sdn Bhd	NFP (I)
3 MSA Resources Sdn Bhd	NSP (I)
4 Ansat Broadcasting Sdn Bhd	NFP (I) & NSP (I)
5 Sky Elite Broadcasting Sdn Bhd	CASP (I)
6 Enjoy TV Holding Sdn Bhd	CASP (I)
7 DNF Group Sdn Bhd	CASP (I)
8 Neo Universe Sdn Bhd	CASP (I)
9 SNR Multi Tech Sdn Bhd	CASP (I)

Sumber: MCMC

Rajah 1.7 Pemberi Perkhidmatan Yang Telah Memohon Lanjutan Masa

GARIS PANDUAN PENGGABUNGAN DAN PENGAMBILALIHAN DAN GARIS PANDUAN PEMBENARAN TINGKAH LAKU

Pada Mei 2019, MCMC telah mengeluarkan dua garis panduan, iaitu Garis Panduan Penggabungan dan Pengambilalihan (Garis Panduan M&A) dan Garis Panduan Pembetulan Tingkah Laku (Garis Panduan AoC). Kedua-dua garis panduan ini bertujuan untuk meningkatkan ketelusan dan memberikan penerangan yang lebih lanjut kepada industri mengenai pendekatan yang diambil oleh MCMC berhubung penggabungan dan pengambilalihan syarikat telekomunikasi, serta pembetulan tingkah laku.

Garis Panduan M&A menetapkan prosedur untuk pemberitahuan penggabungan, skop penggabungan, penilaian yang akan dijalankan dan keputusan Suruhanjaya. Garis masa petunjuk untuk setiap peringkat juga disediakan. Begitu juga Garis Panduan AoC yang menetapkan prosedur yang akan diikuti oleh MCMC, rangka kerja analisis dan garis masa petunjuk.

Walaupun MCMC memahami bahawa penggabungan dan pengambilalihan mampu meningkatkan tahap kecekapan, keseimbangan dalam mengekalkan dinamik persaingan dalam pasaran adalah penting bagi memastikan manfaat jangka panjang pengguna akhir dilindungi. Oleh itu, semasa proses penilaian M&A dijalankan, kriteria penilaian melibatkan pengurangan persaingan yang signifikan. Sebaliknya, kriteria penilaian bagi AoC pula memberi tumpuan kepada kepentingan negara. Objektif kepentingan negara yang digariskan dalam subseksyen 3(2) CMA akan digunakan sebagai asas untuk memutuskan sama ada sesuatu tingkah laku harus diberikan kebenaran.